

Vergaderjaar 2019–2020

34 970

EU-voorstel: mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – bestrijding van online-desinformatie: een Europese benadering COM(2018)236¹

G

BRIEF VAN DE VOORZITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID, VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT EN VOOR BINNENLANDSE ZAKEN EN DE HOGE COLLEGES VAN STAAT/ALGEMENE ZAKEN EN HUIS VAN DE KONING

Aan de eerste vice-voorzitter van de Europese Commissie,
de heer F.C.G.M. Timmermans

Den Haag, 28 oktober 2019

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid, Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Europese Commissie, d.d. 25 juli 2019, waarin is geantwoord op vragen over de bestrijding van online-desinformatie.²

De leden van de **PVV**-fractie hebben kennisgenomen van deze antwoorden en hebben de navolgende vragen.

In de brief van 25 juli jl. gaat de Europese Commissie in de laatste alinea van haar beantwoording van de door de PVV-fractieleden gestelde vragen slechts in op de vragen door te verwijzen naar antwoorden in een eerdere brief³. Graag vragen zij alsnog specifieke antwoorden op de specifiek gestelde vragen.

In de brief van 25 juli jl. stelt de Europese Commissie dat van GeenStijl bij EUvsDisinfo geen melding was ontvangen. Wat wordt hier concreet onder «meldingen» verstaan? Telt daarvoor alleen een feedbackreactie via de site van EUvsDisinfo? Desondanks was de situatie via openbare publiciteit en het politieke/publieke debat inmiddels breed bekend voordat EUvsDisinfo tot nadere actie is overgegaan. Kan de Europese Commissie aangeven waarom er door EUvsDisinfo en/of de voor de organisatie

¹ Zie dossier E180014 op www.europapoort.nl.

² *Kamerstukken I* 2018/19, 34 970, F.

³ *Kamerstukken I* 2018/19, 34 970, C.

(politieke) verantwoordelijkheid dragende Europese instelling(en) niet proactief stappen zijn gezet om hun foutieve uitingen over GeenStijl te controleren en te herroepen? Kan zij een volledige tijdlijn schetsen van door wie/welke organisatie op welk moment welke stap is gezet in deze casus vóórdat tot verwijdering en rectificatie is overgegaan?

Op Europees niveau is een klankbordgroep (Sounding Board) samengesteld waarin vertegenwoordigers van pers, omroepen, maatschappelijk middenveld, factcheckers en individuele onderzoekers zitting hebben.⁴ Deze klankbordgroep heeft geadviseerd over de Gedragscode. Kan de Europese Commissie aangeven hoe deze klankbordgroep is geselecteerd en op basis van welke criteria?

In deze klankbordgroep neemt een aantal organisaties deel⁵ dat zelf gefinancierd wordt of betrokken is bij partijen die een politiek-activistisch belang hebben bij de beïnvloeding van de opzet van een Europese aanpak van desinformatie, in het bijzonder de betrokkenheid van de Open Society Foundations (hierna: OSF) van politiek-activist/financier George Soros: zo wordt IFCN Poynter gefinancierd door OSF⁶, is het Open Society European Policy Institute deelnemer in het EPC⁷ en is het Open Society Initiative for Europe betrokken bij het EFJ⁸.

Kan de Europese Commissie aangeven hoe zij omgaat met de beïnvloeding door deze politiek-activistische netwerken op adviezen over de Gedragscode? Acht zij het wenselijk dat politiek-activistische netwerken invloed kunnen hebben op een gedragscode die gebruikt kan worden tegen hun politieke opposanten? Kan de Europese Commissie uitsluiten dat de Gedragscode middels dergelijke beïnvloeding een politiek instrument zal worden?

Kan de Europese Commissie tevens aangeven hoe gelet op voorgaande sprake kan zijn van een «netwerk van onafhankelijke factcheckers» als politiek-activistische netwerken, zoals de OSF, direct en indirect invloed kunnen uitoefenen op de opzet van dit plan? Kan zij aangeven in hoeverre in dit verband dan sprake is van «onafhankelijkheid»?

Kan de Europese Commissie aangeven op welke manier gewaarborgd wordt dat factcheckers onafhankelijk van overheden én van politiek-activistische organisaties/netwerken kunnen opereren?

De leden van de vaste commissies voor Justitie en Veiligheid, Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en

⁴ *Kamerstukken I* 2018/19, 34 970, E, p. 6.

⁵ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=53447.

⁶ <https://www.poynter.org/major-funders/>.

⁷ https://www.epc.eu/members_list.php.

⁸ <https://europeanjournalists.org/partners/>.

Huis van de Koning kijken met belangstelling uit naar de antwoorden van de Europese Commissie en ontvangen deze graag zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,
M.M. de Boer

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat
/ Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
N.J.J. van Kesteren

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de
Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning,
B.O. Dittrich